

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Strategian laatiminen	3
3. Järjestötoiminta ja taidepolitiikka	4
3.1 Edustukset	4
3.2 Jäsentiedotus ja -neuvonta.....	4
4. Näyttelytoiminta.....	5
4.2 Galleria Rantakasarmi.....	7
4.3 Malmitalon galleria.....	8
4.4 Mediataiteen näyttelyt Oodissa	9
4.5 Näyttelyt GLO Hotel Artissa	10
4.6 Näyttelyt Hotel Tornissa	10
4.7 Art goes Kapakka	10
5. Taidelainaamo	11
6. Koulutustoiminta	13
6.1 Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulun taiteen perusopetus lapsille (TPO)	14
6.2 Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulun taiteen perusopetus aikuisille (TPO)	16
6.3 Helsingin Taiteilijaseuran Kurssikeskus	18
6.4 Uusi yhteistyö Helsingin seudun kesäyliopiston kanssa	18
7. Hanketoiminta	19
7.1 Urbaaniluonto Plug in! - Monialaista oppimista puutarhaympäristössä	19
7.2 HAA Europe	19
8. Viestintä.....	20
9. Julkaisutoiminta.....	21
10. Yhteistyö ja verkostoissa toimiminen.....	21
10.1 Yhteistyökumppanit	21
10.2 YritysyhteistyökumppaniFrimodig-Kehys Oy.....	22
10.3 Ammatilliset verkostot	22
10.4 Tukijat	23
11. Hallinto	23
11.1 Jäsenistö ja jäsenkriteerit	24
11.2 Toimikunnat.....	24
11.3 Henkilökunta.....	24
12. Talous ja varainhankinta.....	25

1. Johdanto

Helsingin Taiteilijaseura edistää kuvataidealan toimintamahdollisuuksia ja asemaa monipuolisella koulutus-, hanke- ja näyttelytoiminnalla sekä monialaisella yhteistyöllä. Helsingin Taiteilijaseura on yli 800 helsinkiläisen ammattikuvataiteilijan ammatillisia etuja ajava järjestö, joka perustettiin vuonna 1967. Seuran ydintoimintoja ovat näyttely- ja taidelainaamotoiminta, kansainväliset toiminnot sekä taidekoulun ja kursikeskuksen tarjoama kuvataiteen kurssi- ja koulutustoiminta. Helsingin taiteilijaseura on kooltaan merkittävä suomalainen nykytaiteen toimija: se työllistää neljässä Helsingissä sijaitsevassa toimipisteessä yhdeksän vakituista työntekijää, yli neljäkymmentä tuntityöntekijää ja on liikevaihdoltaan suurempi kuin useimmat valtakunnalliset kuvataidealan järjestöt. Seura arvostaa toiminnassaan kestävyyttä, yhteisöllisyyttä, ammatillisuutta, monimuotoisuutta, paikallisuutta ja kansainvälisyyttä yhdistävää globaalisuutta ja luovaa hulluutta sekä pyrkii edistämään kuvataiteen saatavuutta ja saavutettavuutta.

Helsingin Taiteilijaseuran keskeisiä toimintoja vuonna 2019 olivat seuraavat toimenpiteet:

1. strategian laatiminen
2. taiteilijoiden aseman edistäminen taide- ja kulttuuripolitiikkaan vaikuttamalla
3. näyttelytoiminnan uudistuksen aloittaminen
4. taidelainaamotoiminnan kehittäminen
5. taidekoulun ja kurssikeskuksen toiminnan kehittäminen
6. verkostoissa toimiminen; olemassa olevien kumppanuuksien vahvistaminen ja uusien verkostojen luominen

2. Strategian laatiminen

Vuonna 2019 aloitettiin Helsingin Taiteilijaseura strategian laatiminen vuosille 2020-2029. Strategia linjaa Helsingin Taiteilijaseuran toimintaa ja sen avulla voidaan kehittää seuran toimintoja pitkäjänteisesti sekä kestävä kehityksen periaatteita noudattaen.

Strategia laadittiin osallistavan yhteissuunnittelun avulla. Palvelumuotoilun keinoin toteutettuihin työpajoihin osallistuivat Helsingin Taiteilijaseuran hallitus ja henkilöstö. Työpajoja järjestettiin neljä syksyn 2019 aikana Annantalolla ja Rikhardinkadun kirjastolla. Työpajoissa käsiteltiin strategian eri osa-alueita seuraavasti:

- to 29.8. Visio & missio
- to 26.9. SWOT & arvot
- ke 30.10. Strategiset painopisteet & yhteistyön mahdollisuudet
- ke 27.11. Strategian pääkohtien kommentointi & strategian jalkauttaminen

Jäsenille järjestettiin kaksi toiminnallista työpajaa Annantalolla:

- ke 2.10. Visio, missio & arvot
- to 28.11. Strategiset painopisteet, strategian pääkohtien kommentointi & strategian jalkauttaminen

Työpajoissa käytiin aktiivista keskustelua toiminnan tämänhetkisestä tilasta ja tulevaisuudesta. Työpajoihin osallistui 21 jäsentä. Strategiaprosessista ja strategian kirjoittamisesta vastasi toiminnanjohtaja Merja Briñón. Ensimmäisenä jalkauttamistoimena aloitettiin Helsingin Taiteilijaseuran visuaalisen ilmeen, nettisivujen ja markkinointimateriaalien uudistus.

3. Järjestötoiminta ja taidepolitiikka

Helsingin taiteilijaseura edistää helsinkiläisten taiteilijoiden asemaa. Helsingin Taiteilijaseuran jäsen-
ten ammatillisia ja taloudellisia etuja tuettiin suunnitelmallisella toiminnalla. Jäsenien tuotantoa esi-
teltiin ja teoksia välitettiin laajasti taidelainaamon ja näyttelyiden puitteissa. Vuoden aikana järjestet-
tiin sääntömääräiset vuosikokoukset sekä kaksi strategiaan laatimiseen liittyvää työpajamuotoista
jäsentapaamista.

Seuran jatkuvasti kasvava jäsenistö koostuu yli 830 ammattikuvataiteilijasta. Jäsenyyttä voivat hakea
Helsingissä asuvat ammattikuvataiteilijat. Jäsenhaku tapahtuu kaksi kertaa vuodessa ja jäsenyydestä
päätää hallitus vuosikokouksen asettamien kriteereiden mukaan.

3.1 Edustukset

Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulu on Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton jäsen. Ku-
vataidekoulujen liiton järjestämissä tilaisuuksissa seuraa edusti rehtori Matti Uusikylä. Hallituksen jäsen
Riikka Mäkikoskela aloitti 2018 Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton toiminnanjohtajana.

Helsingin Taiteilijaseura on myös Suomen Kuvataidejärjestöjen Liiton ja Suomen Pohjoismaisen Taideliiton
jäsen. Jäsentaiteilija Ritva Harle edusti Helsingin Taiteilijaseuraa SKJL:n hallituksessa toukokuuhun 2019
saakka. Toukokuusta eteenpäin Alex Suomi edusti Helsingin taiteilijaseuraa SKJL:n kokouksissa. SKJL:n ke-
vätkokouksessa seuraa edusti Alex Suomi ja syyskokouksessa Ilari Kähönen. PTL:n kevätkokouksessa seu-
raa edusti Alex Suomi. Ilari Kähönen valittiin lokakuussa 2018 Uudenmaan taidetoimikunnan jäseneksi.
Hän jatkoi työtään taidetoimikunnassa vuonna 2019. Galleristit ry:n yhdistyksen henkilöjäsenenä toimi
näyttelyvastaava Hannele Nyman.

Helsingin Taiteilijaseura nimesi 14.12.2018 pidetyssä hallituksen kokouksessa Helsingin Ateljeetalosäätiön
hallitukseen kaudelle 2019-2021 seuraavat henkilöt: Jari Järnström, Tuula Paalimäki, Pia Pejčić, Anitta
Ruotsalainen ja Petra-Maria Saarinen. Jari Järnström, Pia Pejčić, Anitta Ruotsalainen ja Petra-Maria Saari-
nen erosivat Helsingin Ateljeetalosäätiön hallituksesta tammikuussa 2019 ja Helsingin Taiteilijaseuran ni-
mesi 14.2.2019 eronneiden tilalle Markku Arantilan, Timo Heinon, Anitta Ruotsalaisen ja Juha Toutaimen.
Markku Arantilan erottua hänen tilalleen nimettiin 26.6.2019 Outi Liusvaara. Anitta Ruotsalaisen erottua
23.9.2019 hänen tilalleen nimitettiin Marja-Elina Uusitupa.

3.2 Jäsentiedotus ja -neuvonta

Vuoden aikana julkaistiin useita sähköisiä jäsenkirjeitä ja -tiedotteita. Jäsenkirjeissä tiedotettiin ajankoh-
taisista asioista kuten esimerkiksi projekteista, apurahoista, näyttelyiden hakuajoista, residensseistä, työ-
tiloista sekä seuran omia työnhakuilmoituksia ja uutisia toimipisteiden kuulumisista, avajaisista, kurseista
ja tapahtumista. Hallituksen puheenjohtaja jatkoi Vartti puheenjohtajalta -blogin kirjoittamista. Blogissa
hän kommentoi ja toi näkyviin Helsingin Taiteilijaseuran hallituksen toimintaa.

4. Näyttelytoiminta

Galleria Katariina, Helsingin Taiteilijaseuran jouluripustus 4.-29.12.2019. Avajaiset. Kuva. Pia Männikkö.

Helsingin Taiteilijaseuran näyttelytoiminta Galleria Katariinassa jatkui vuoden 2019 loppuun. Toiminta lopui taloudellisista syistä. Lisäksi suomalaisessa taidepolitiikassa on linjattu, että näyttelytilojen tulisi tulevaisuudessa olla näyttelynpitäjille vastikkeettomia. Ydinkeskustan tuntumassa toiminut galleria oli tunnettu ja arvostettu nykytaiteen näyttelypaikka. Pääosa vuoden 2019 näyttelyistä oli yksityisnäyttelyitä. Ohjelmaan sisältyi myös taidekasvatuksellinen Urbaani Luonto Plug In! -projektin esittely sekä osana Taidemaalariliiton 90-vuotisjuhlinnan valtakunnallista kokonaisuutta Maalauksen monimuotoisuus -näyttely.

Galleria Katariinan ja Studion näyttelytoiminta perustui kaikille ammattitaiteilijoille avoimiin hakuihin kaksi kertaa vuodessa. Galleriassa ja Studiossa järjestettiin vuoden aikana 33 näyttelyä. Gallerian näyttelyistä viisi ja studion näyttelyistä kuusi oli seuran jäsenten yksityisnäyttelyitä. Näyttelyaikojen hakijoita oli kevään 2019 haussa yhteensä 37. Galleria Katariinan myyntikokoelma on toiminut internetissä jälkimyyntipaikkana ja taiteilijoiden esittelijänä näyttelyiden jälkeen.

Galleria Katariinan ja Studion ohjelmassa oli sekä nuorten taiteilijoiden debyyttinäyttelyitä että urallaan jo pidemmälle ehtineiden taiteilijoiden näyttelyitä. Esillä olivat monipuolisesti eri kuvataiteen lajit: maalaukset, grafiikka, veistokset, valokuvat, installaatiot, piirustukset sekä video-, tila- ja valoteokset. Kulloisenkin näyttelyjakson viimeisenä sunnuntaina järjestettiin taiteilijatapaaminen.

Galleria Katariina ja Studio olivat mukana Galleriakeski-iltoissa, joissa galleriat olivat avoinna ja järjestivät ohjelmaa yhteensä kuutena iltana kevät- ja syyskaudella. Galleria Katariina ja Studio teki myös yhteistyötä Kantakaupungin galleriakierroksien kanssa. Taiteiden yönä Galleria Katariinassa ja Studiossa oli perinteisesti avoimet ovet ja ohjelmaa.

Kävijöitä vuoden aikana oli noin 13 000. Yksittäiskävijöiden lisäksi näyttelyissä vieraili taidekoulujen ja taideharrastajien ryhmiä. Teoksia myytiin valtion taideteostoimikunnalle, keräilijöille, yrityksille ja yksityisille henkilöille.

Galleria Katariinassa ja Studioissa oli näyttelyt seuraavilta taiteilijoilta:

	GALLERIA	STUDIO
3.1.–20.1.	Katriina Sjöblom	Ida Sokka
23.1.–10.2.	Anna-Leena Vilhunen	Antti Friman
13.2.–3.3.	Aarne ja Arja Jämsä	Arto Kettunen
6.3.–24.3.	Anna-Liisa Kankaanmäki	Markus Lampinen
27.3.–14.4.	Ilmari Rautio	Meri Westlin
17.4.–5.5.	Markus Luiro	Saara Vainio
8.5.–26.5.	Sanna Haimila	Susanna Iivanainen
29.5.–16.6.	Helka Immonen	Jaana Pietilä
19.6.–7.7.	Iisa Maaranen	Jaakko Rönkkö
10.7.–28.7.	Mikko Ängeslevä	Liisa Lehtimäki & Ilona Tala
31.7.–18.8.	Katariina Guthwert	Tero Kontinen
21.8.–8.9.	Urbaani Luonto Plug In! Kasvun kausi	Plug In! Kasvun kausi
11.9.–29.9.	Ismo Hyvärinen	Erkki Nampajärvi
2.10.–20.10.	Maalauksen monimuotoisuus: Ville Välikangas, Juhani von Boehm, Marja Hakala, Jonna Johansson, Hanne Juga, Päivi Kukkasniemi, Janne Kärkkäinen, Tuija Markonsalo, Paula Puoskari, Jertta Ratia, Leena Räsänen, Rose-Mari Torpo, Anna Wilhelmus	
23.10.–10.11.	Nina-Maria Oförsagdt	Mikko Rantanen
13.11.–1.12.	Iina Heiskanen	Anja Kurikka
4.12.–29.12.	Helsingin Taiteilijaseuran jouluripustus	Sonja Löfgren

4.2 Galleria Rantakasarmi

Ritva Määttänen-Valkama avajaiset Galleria Rantakasarmissa marraskuussa 2020. Kuva: Eeva Muona.

Galleria Rantakasarmien toiminta jatkui 2019 taiteilijavetoisena omatoimigalleriana kahdessa näyttelysalissa. Helsingin Taiteilijaseura valitsi näyttelynpitäjät, koordinoi näyttelytoimintaa ja vastasi tilan hallinnoinnista vuokrasuhteessa Suomenlinnan hoitokuntaan. Taiteilijat vastasivat näyttelyvalvonnasta ja näyttelytiedottamisesta sekä teostensa myynnistä.

Suomenlinnan päälaiturin vieressä sijaitsevan Galleria Rantakasarmien näyttelyt tavoittivat 2019 kaikkiaan ennätyselliset 27 000 katsojaa. Suomenlinna on Unescon maailmanperintökohde, jossa käy vuosittain yli miljoona kävijää. Vuonna 2019 galleriassa järjestettiin 18 näyttelyä, joissa oli esillä kaikkiaan 36 taiteilijan teoksia. Näyttelyistä seitsemän oli ryhmä- tai yhteisnäyttelyitä, kahdeksan yhden näyttelysalin (114 m²) yksityisnäyttelyä ja kolme laajaa koko tilan (228 m²) yksityisnäyttelyä. Näyttelyhakemuksia vuoden 2019 kevään hakuun saatiin kaikkiaan 18 ja niissä oli mukana 28 nimettyä taiteilijaa.

Rantakasarmissa oli teoksia esillä seuraavilta taiteilijoilta:

3.1.–27.1. Anne Roininen: Attractions, installaatio (sali 1), Aino Keinänen: Kaikista kukista, maalauksia (sali 2)

31.1.–24.2. Tinja Ruusuvoori ja Emilia Rūf: Logbook, video (sali 1), Tiina Sipilä: Maalauksia (sali 2)

28.2.–24.3. Dana Neilson: Portraits of a Fjord Town (sali 1), Topi Juntunen: Maalauksia (sali 2)

28.3.–21.4. Markku Tanttu: Villi, grafiikkaa ja piirroksia, Terhi Hulkko ja Heli Leiviskä :Toinen kirje

25.4.–19.5. Merja Simberg: Sparkles On The Sea, maalauksia

23.5.–23.6. Jouni Onnela: Vaistoin, veistoksia, maalauksia, piirroksia

29.6.–21.7. Eeva-Leena Eklund, Petra Vehviläinen: Kukkia ja kasoja, installaati

25.7.–18.8. Vaula Valpola: Hajoaminen, Uusi alku ja muita maalauksia

22.8.–15.9. Entrotopia 1.0 – Helsingin Taiteilijaseuran Slovakian vaihtonäyttely: Michal Czinege, Jaroslav Kyša, Ema Lancaricova, Jozef Pilát, Kata Mach, Jarmila Mitrikova, Dávid Demjanovič
19.9.–13.10. Tomi Lauri, Robin Lindqvist, Kyösti Pärkinen: 20/20
17.10.–10.11. The Artist Group Onishi – Onigashima Project, moving between islands: Kjell Hahn, Motoe Kawashima, Rita Leppiniemi, Ryota Makino, Meir Rakocz, Miriam Salamander
14.11.–8.12. Katja Aikioniemi: Edges between two vertices (sali 1), Ritva Määttänen-Valkama: Jälkikuvia luonnosta (sali 2)
12.12.2019–5.1.2020 Mari Kopteff, Pia Pejcic, Päivi Virtanen: Inhaling the fragments of time

Helsingin Taiteilijaseura ei perinyt myyntiprovisiota taiteilijavetoisten näyttelyiden myynnistä. Gallerian avoimeen valtakunnalliseen hakuun perustuvat näyttelyvalinnat vuonna 2019 kevään haussa teki Taidelainaamon ja Galleria Rantakasarin toimikunta.

4.3 Malmitalon galleria

Helsingin Taiteilijaseuran ja Helsingin kulttuurikeskuksen Malmitalon välinen yhteistyö Malmitalon gallerian näyttelyistä jatkui. Malmitalo on Helsingin pohjoisten ja koillisten kaupunginosien aktiivinen kulttuurikeskus. Näyttelytoimikunta valitsi pääasiassa seuran jäsenistöstä näytteilleasettajat Malmitalon galleriaan hakemusten perusteella. Näyttelyitä oli vuoden aikana yhteensä yksitoista ja edellisen vuoden viimeinen näyttely jatkui tammikuun lopulle. Yksi näyttelyaika oli varattu Malmitalon omalle tuotannolle. Kävijöitä näyttelyissä oli yhteensä 26 284.

Malmitalon galleria 24.10.-16.11.2019 Matti Sääski. Kuva: Matti Sääski.

Malmitalolla oli teoksia esillä seuraavilta taiteilijoilta:

24.1.–16.2. Riina Katajavuori ja Salla Savolainen

21.2.–16.3. Juhani von Boehm

21.3.–13.4. Jaro Palmu

18.4.–11.5. Heli Tuhkanen

16.5.–8.6. Eeva Kokki

13.6.–24.8. Alberto Oviedo Stuart

29.8.–21.9. Marjut Alitalo, Jonna Johansson, Vappu Johansson, Anu Kauhaniemi, Alina Sinivaara

26.9.–19.10. Maalauksen monimuotoisuus: Marianne Blomqvist, Carla Lundell, Heidi Mattila, Artturi Nokelainen, Hanna Rätty ja Markku Walldén

24.10.–16.11. Matti Sääsä

21.11.–14.12. Eero Markuksela

19.12.2019–25.1.2020 Pauliina Waris

4.4 Mediataiteen näyttelyt Oodissa

Helsingin Taiteilijaseura aloitti vuonna 2019 mediataiteen näyttelyiden sarjan Helsingin keskustakirjasto Oodissa. Ensimmäinen näyttely nähtiin Oodin aulatilassa 18.4.–12.5.2019. Jäsentaiteilijoille suunnatun avoimen haun kautta näyttelyyn valittiin seitsemän itsenäistä teosta, joita ei yhdistänyt määritelty teema, vaan ne edustivat erilaisia visuaalisia tavoitteita ja työskentelytapoja. Näyttelyn taiteilijat olivat Lauri Asatala, Elina Brotherus, Pirjetta Brander, Laura Kärki, KirsiMarja Metsähuone, Hanneriina Moisseinen, Satu-Minna Suorajärvi ja Jussi TwoSeven.

Oodi, Impulssi 26.10.-12.11.2019. Kuva: Pia Männikkö.

Vuoden toinen mediataidenäyttely Oodissa oli *IMPULSSI* – sykäys, ärsyke ja värähtely 26.10.– 12.11.2019. Näyttelykokonaisuus paneutui Impulssi-teemaan tutkien ja kyseenalaistaen kehollisuutta, aistivaraista kokemusta ja yhteiskunnallisia valtamääritteitä. Monitaiteellinen ja -tieteellinen yhteistyö oli teoksissa vahvasti läsnä. Näyttelyn taiteilijat olivat Maaretta Caselius, Mari Mäkiö, Anna Nykyri, Nina Oförsagd, Sara Pathirane, Reciprocal Sensing (Insensible sensibilities) -ryhmä: Kira O'Reilly, Mari Keski-Korsu, Heather Barnett, Antye and Lumi Greie-Ripatti, Avner Peled, Antti Tenetz and Martin Malthe Borch.

Näyttelyt esitettiin Oodin aulan suurilla projisointipinnoilla ja ne levittäytyivät tilaan myös monitorinäytöille sekä ääni-installaatioiden muotoon. Näyttelyiden kuraattoreina toimivat Anna Puhakka ja Eeva Muona Helsingin Taiteilijaseurasta. Impulssin yhteydessä järjestettiin virtuaalitaide tapahtuma Oodin älyseinillä varustetussa Kuutio tapahtumatilassa. Satu-Minna Suorajärvi esitteli The Fall -teostaan ja kertoi virtuaalitodellisuuden hyödyntämisestä taiteen tekemisessä.

Helsingin Taiteilijaseura tavoittelee Oodin näyttelyiden kautta mediataiteelle lisänäkyvyyttä ja taiteilijoille monipuolisia, kansainvälistyviäkin edellytyksiä taiteen tekemiseen. Samalla taidelainaamotoiminnan puitteissa luodaan uudenlaisia mahdollisuuksia mediataiteen teosvälitykselle. Helsingin Taiteilijaseuran ja Oodin näyttely-yhteistyö saa jatkoa vuonna 2020.

4.5 Näyttelyt GLO Hotel Artissa

Taidelainaamo jatkoi näyttely-yhteistyötä GLO Hotel Artin kanssa. Sopimuksen mukaan Hotellissa järjestettiin viisi näyttelyä. Esillä Tarmo Paunu, Sini Anttila-Rodriguez, Milja Laurila, Viggo Wallensköld ja Anna Broms. Näyttelyiden teokset ovat lainattavissa ja ostettavissa lainaamon sopimusehdoin.

4.6 Näyttelyt Hotel Tornissa

Elokuussa aloitettiin näyttely-yhteistyön Solo Sokos Hotel Tornin kanssa. Alkusyksyllä järjestettiin kaksi yksityisnäyttelyä hotellin Ateljee Barin tiloissa. Hotelli Tornissa olivat esillä Aki Turunen ja Milla Kuisma. Näyttelyiden teokset olivat lainattavissa ja ostettavissa lainaamon sopimusehdoin. Hotelli Torni on suljettuna remontin takia vuonna 2020. Vuoden 2019 lopussa aloitettiin neuvottelut kuvataide- ja näyttely-yhteistyön laajentamisesta Hotel Tornin uusiin tiloihin remontin valmistuttua vuodesta 2021 eteenpäin.

4.7 Art goes Kapakka

Helsingin Taiteilijaseura osallistui elokuussa 2019 jo neljättä kertaa näyttelyt Art goes Kapakka kaupunkifestivaaliin. *Tsiigaa 2019* -näyttelykokonaisuuden teemana oli *Empatia* ja se esitteli 15 taiteilijan näyttelyt Helsingin keskustan ravintoloissa. Art goes Kapakka -näyttelyissä olivat esillä Erik Creutziger, Anja Helminen, Jukka Huhtala, Heli Kurunsaari, Milja Laurila, Saana Murtti, Nasirzadeh Nastaran, Vappu Rossi, Jaakko Rönkkö, Julia Strand, Emmi Tavela, Aki Turunen, Susanna Vuorio, Viggo Wallensköld ja Maria Wolfram. Kuraattoreina toimivat Inka-Maaria Jurvanen ja Eeva Muona.

5. Taidelainaamo

Taidelainaamon jouluripustus Muiston avajaiset 4.12.2019. Kuva: Eeva Muona.

Taidelainaamo toimi merkittävänä taiteilijoiden näkyvyyden ja teosvälityksen kanavana. Laajaa teosvalikoimaa pidettiin monipuolisesti esillä oman taidelainaamotilan vaihtuvissa näyttelyripustuksissa ja lainaamon yhteydessä järjestettävissä yksityisnäyttelyissä sekä yhä kasvavassa määrin taidelainaamo.fi -sivuilla. Teosvalikoiman ajankohtaisuuteen ja uudistuvuuteen satsattiin kannustamalla taiteilijoita aktiivisuuteen oman teosvalikoimansa ylläpidossa.

Taidelainauksen suosio oli edelleen vahva, kävijöitä vuoden 2019 aikana oli lähes 10 000 ja lainasopimuksia tehtiin kaikkiaan 922. Taidelainaamoyhteistyö Rikhardinkadun kirjaston kanssa oli tiivistä ja kuvataide-sisältöä nostettiin vuoden mittaan lukuisasti esiin yhteisillä näyttelyillä, tempauksilla ja tapahtumilla.

Taidelainaamo täytti helmikuussa 24 vuotta. Alkuvuoden päätapahtuma olikin 8.2. yhdessä Rikhardinkadun kirjaston kanssa tuotettu, kirjastotaloon levittäytynyt syntymäpäiväjuhla asiakkaille, taiteilijoille ja yhteistyökumppaneille, jonka yhteydessä Taidelainaamossa avautui 100 jäsenäiteilijan syntymäpäiväripustus "Muilla mailla". Juhlinnan keskipisteenä oli kirjaston kokoustilan pop-up -taidekahvila ripustuksiin. Kesäkuussa toteutettiin jo kolmannen kerran kirjaston ja Taidelainaamon yhteistyönä Rikun Kesäpiha -ulkotapahtuma. Kesän ajan kirjaston sisäpihan täyttivät kuvataide, musiikkiesitykset, työpajat ja keskustelutilaisuudet. Taidelainaamon "Sääilmio"-kesäripustus laajeni ikkunanäyttelynä Kesäpihalle, johon Taidelainaamosta oli suora pääsy. Vuoden päätteeksi Taidelainaamossa järjestettiin "Muisto"-joulunäyttely yhteyteen asiakkaille, taiteilijoille ja yhteistyökumppaneille jouluihin avajaistapahtuma.

Taidelainaamon yhteydessä toimi aiempaan tapaan kaksi pienimuotoista näyttelytilaa, joissa esiteltiin kuukausittain vaihtuvia jäsen taiteilijoiden näyttelyitä. Taidelainaamon tilassa toimii näyttelytila Arthur ja kirjaston aulassa Galleria Rikhard. Näissä järjestettiin 2019 yhteensä 23 jäsen taiteilijan yksityisnäyttelyt.

Taidelainaamon yksityisnäyttelyt 2019:

	Galleria Arthur	Galleria Rikhard
Tammikuu	Nastaran Nasirzadeh	Semra Türkmen
Helmikuu	Anu Miettinen	Hanna Rätty
Maaliskuu	Tuula Aalto	Merja Puuperä
Huhtikuu	Marja Paasio	Helga Rusanen
Toukokuu	Kalevi Liski	Tero Puha
Kesäkuu	Meri Westlin	Hanna Varis
Heinäkuu	Taidelainaamon miniprintit	Jakke Haapanen
Elokuu	Tarja Veijalainen	Antti Lassila
Syyskuu	Anja Helminen	Raakel Kuukka
Lokakuu	Taina Kokkonen	Annu Ahlström
Marraskuu	Lotta Määttänen	Enni Kömmistö
Joulukuu	Leena Palonen	Heidi Elisabeth Hänninen

Taidelainaamon vuosiohjelmaan kuului aiempaan tapaan kolme laajaa jäsen taiteilijoille avointa teemallista näyttelyä, jotka levittyivät koko omaan näyttelytilaan ja osin myös kirjaston tiloihin. Helmikuussa esillä oli syntymäpäivänäyttely *Muilla mailla*, kesän ripustus oli *Sääilmiö* ja vuoden lopulla nähtiin *Muisto-*jouluripustus.

Taidelainaamon näyttelytoiminta laajeni 2019 GLO Hotel Artin aulatiloihin sekä Sokos Hotel Tornin Ateljee Baariin, joissa järjestettiin vuoden aikana seitsemän jäsen taiteilijan näyttelyt. Myös syksyn Art goes Kappakka näyttelyt toteutettiin Taidelainaamon tuotantona jo neljättä kertaa. Vuoden 2019 Tsiigaa näyttelyissä nähtiin 15 jäsen taiteilijan teoksia.

Taidelainaamon tiedotus rytmittyi kuukausittain vaihtuvien yksityisnäyttelyiden, kausittaisten teemariipustusten ja tapahtumatarjonnan ympärille. Tapahtumista tiedotettiin kattavasti sähköisin uutiskirjein, kutsuin ja tiedottein sekä medialle, laajalle asiakaskunnalle että seuran omille ja muille taiteilijoille.

Taidelainaustoiminnan näkyvyyden kannalta yhä painotetummassa roolissa toimivat taidelainaamo.fi -sivut, joiden valikoimassa oli välitettävänä noin 9000 taideteosta noin 550 jäsen taiteilijalta. Markkinoinnin osalta keskityttiinkin netin tarjonnan hyödyntämiseen ja monipuolistuvaan tiedotukseen sosiaalisessa mediassa.

Taidelainaamon www-gallerian merkitys teosten näkyvyyden ja laajan saavutettavuuden kannalta vahvistui edelleen sekä lainaamossa olevien teosten että netin kautta esiteltävän tilausvalikoiman osalta. Sivusto palvelee merkityksellisesti sekä taiteilija- ja lainaaja-asiakkaita että henkilöstöä. Taidelainaamo.fi -sivujen kautta sekä taidelainaamopalvelut että seuran jäsen taiteilijat saavuttivat yhä laajempaa paikallista, kansallista ja kansainvälistäkin näkyvyyttä, mikä varmisti taidelainauksen volyymin pysymisen tavoitellulla tasolla. Tilauksesta toimitettavan teosvalikoiman osuus kasvoi merkittävästi ja tämä palvelu tuli yhä suosituimmaksi. Tilausvalikoiman esittelyyn liittyvät asiakaskäynnit suoraan taiteilijoiden työhuoneilla olivat jo oleellinen osa teosvälitystä. Myös suoraostot sekä etälainat, joissa netin kautta varattu teos lähetetään suoraan muualla asuvalle asiakkaalle, lisääntyivät.

Taidelainaamo on mukana SKJL:n hallinnoimaan teosvälityksen ohjelmistokehityshankkeessa, jonka pääyhteistyökumppaneita ovat liiton jäsenyhdistysten ylläpitämät taidelainaamot ja Gruppo Software Oy:n. Ohjelmistokehityshankkeeseen saatiin rahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) visuaalisen alan välittäjäportaasta erityisavustuksesta. Hankkeen puitteissa luodaan taidelainojen hallintatyökalu, joka kattaa teosvälitykset toiminnot www-sivujen esittelystä sopimuksiin, maksujen käsittelyyn, tilityksiin ja raportointiin. Ohjelmisto saadaan käyttöön kevään 2020 aikana.

6. Koulutustoiminta

Helsingin Taiteilijaseuran Kuvataidekoulu järjestää yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta 4–18-vuotiaille lapsille ja nuorille. Aikuisten kuvataiteen perusopetus on vakiinnuttanut paikkansa osana kuvataidekoulun toimintaa. Helsingin Taiteilijaseuran Kurssikeskus järjestää kuvataidekursseja taidetta harrastaville yli 16-vuotiaille aikuisille.

Kuvataidekoulu ja Kurssikeskus toimivat pääosin lukukausimaksujen turvin. Helsingin kaupunki tukee Kuvataidekoulun toimintaa vuosittain myönnettävällä toiminta-avustuksella. Kurssikeskuksen kurssien palkkustannuksia tukee Kansan Sivistystyön Liiton (KSL) opintokeskus.

Kuvataidekoulu ja kurssikeskus ovat työllistäneet viimeisen vuoden aikana 25 jäsentaitelijaa ja viimeisen viiden vuoden aikana yli 50 jäsentaitelijaa. Lisäksi Kurssikeskus järjestää kuvataidekursseja yhteistyössä Helsingin seudun kesäyliopiston kanssa.

Kuvataidekoulun ja kurssikeskuksen toiminta-ajatuksessa on keskeistä se, että opettajat ovat pedagogisesti päteviä ammatissa toimivia kuvataiteilijoita. Opettajina vuonna 2019 toimivat:

Sirkku Ala-Harja, kuvataiteilija, TaM
Eija Hakkola, kuvataiteilija, TaM
Satu Kalliokuusi, kuvataiteilija
Heidi Göransson, kuvataiteilija
Heli Kuparinen, taidemaalari, KuM
Riikka Wesamaa, taidemaalari, TaM
Jukka Lappalainen, kuvataiteilija
Irina Shuvaloff, kuvataiteilija, AMK
Anna-Maija Mattila-Selin, kuvataiteilija, AMK
Kirsi Tiittanen, kuvataiteilija, taidegraafikko, KuM
rehtori Matti Uusikylä, kuvataiteilija, TaM

Kesäkursseilla lasten ryhmissä opetti lisäksi:

Salla Järvinen, kuvataiteilija, KuM
Leenakaisu Hattunen, kuvataiteilija, TaM

Kuvataidekoulun ja kurssikeskuksen työtä ohjaavat koulutoimikunnat, joiden tehtävänä on koulun toiminnan kehittäminen ja itsearviointi. Kuvataidekoulussa jatkettiin myös 2018 Taiteen perusopetusliiton laatiman Virvatuli-mallin mukaista oppilaitoksen itsearviointia ja kirjallista oppilasarviointia. Virvatuli-arviointia tehdään opettajien, koulun henkilökunnan, hallinnon ja oppimisympäristön osalta arviointialuetta vuosittain vaihdellen. Kirjallista oppilasarviointia annetaan keväällä ikäryhmittäin kaikille taiteen perusopetuksen piirissä oleville oppilaille 7-ikävuodesta lähtien.

Leijoja lennättämässä Suomenlinnan kesäkurssilla. Kuva: Helsingin Taiteilijaseuran Kuvataidekoulun arkisto.

6.1 Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulun taiteen perusopetus lapsille (TPO)

Kuvataidekoulussa annetaan tavoitteellista, vuodesta toiseen etenevää kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille. Kuvataidekoulun opetussuunnitelma noudattaa Opetushallituksen määräämän taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteita 2017. Opetussuunnitelmassa otetaan huomioon lapsen luovuuden kehittyminen eri ikävaiheissa ja opetus suunnitellaan sen mukaiseksi. Opetus tukee oppilaiden persoonallisen kuvailmaisun kehittymistä ja tähtää pitkäjänteisen harrastusmotivaation syntymiseen. Koulun opetuksessa painotetaan vuosittain valittua yhteistä teemaa.

Opetusryhmät jaetaan yhteisiin opintoihin (7–9 -vuotiaille ja 9–12 -vuotiaille suunnatut opintokokonaisuudet I ja II, sekä yli 12-vuotiaiden työpaja-teemaopintoihin). Yleisen oppimäärän mukaiseen todistukseen vaaditaan 300 oppitunnin yhteiset opinnot ja 200 oppitunnin teemaopinnot.

Vuosi 2019 oli Helsingin Taiteilijaseuran Kuvataidekoulun 30. toimintavuosi. Vuotta leimasi yhteistyö Kaapelitehtaan eri toimijoiden kanssa, alueellisen yhteistyön kehittäminen Urbaaniluonto PLUG in - hankkeen myötä ja toiminnan laajentaminen Steinerkoulussa ja Tapanilan peruskoulussa. Kuvataidekoulun ja kurssikeskuksen järjestämällä kurseilla opiskeli vuoden 2019 aikana yhteensä 1184 lasta ja nuorta ja aikuista. Kuvataidekoulu järjesti 30-vuotisnäyttelyn Kaapelitehtaalla toukokuussa 2019 sekä useita pienimuotoisia ryhmänäyttelyitä lukuvuoden aikana koulun tiloissa Kaapelitehtaalla. Kuvataidekoulu osallistui Taiteiden yöhön Kaapelitehtaalla 22.8. klo 17-21 toiminnallisella seinämaalauksella.

Suomenlinnan lasten kesäkurssi Taidekoulu Maan tiloissa. Kuva: Helsingin Taiteilijaseuran Kuvataidekoulun arkisto.

Syyskaudella 2019 koululla oli opetuspisteitä Kaapelitehtaan lisäksi Tapanilan ala-asteella ja Ruskeasuon Rudolf Steiner -koulussa, joissa toimi kussakin kaksi 7–12 -vuotiaille lapsille suunnattua opetusryhmää. Kuvataidekoulun ja Uuden Tanssin keskus Zodiakin yhteistyönä 2017 käynnistetty Urbaaniluonto PLUG In -hanke jatkoi toimintaansa tarjoamalla Kaarelan alueen peruskouluissa työpajoja oppilaille ja uusia verkostoja yhteistyökoulujen opettajille. Vuoden aikana yhteistyökouluina toimivat Malminkartanon ala-aste, Apollon yhteiskoulu sekä Kannelmäen ala- ja yläkoulut.

Koulun oppilaat osallistuivat myös Forssan kuvataidekoulun ja Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton järjestämään valtakunnalliseen tempaukseen: *Kansanedustajat kuvataidekoululaisten silmin*, jonka lopputuloksena tehtiin yhteistyössä eduskunnan kanslian kanssa muotokuvat Suomen kaikista kansanedustajista. Jokaisesta kansanedustajasta esitellään yksi toteutunut muotokuva ensi keväänä Eduskuntatalolla.

Oppilaat ja kurssit Kuvataidekoulussa

Kevätlukukausi 2019

Varhaisiän opinnot (4–6 -vuotiaat):

Kursseja toteutunut 5	Oppilaita 45
-----------------------	--------------

Yhteiset opinnot (7–12 -vuotiaat):

Kursseja toteutunut 13	Oppilaita 126
------------------------	---------------

Teemaopinnot (13–18 -vuotiaat):

Kursseja toteutunut 3	Oppilaita 33
-----------------------	--------------

Syyslukukausi 2019

Varhaisiän opinnot (4–6 -vuotiaat):

Kursseja toteutunut 4	Oppilaita 41
-----------------------	--------------

Yhteiset opinnot (7–12 -vuotiaat):

Kursseja toteutunut 14	Oppilaita 153
------------------------	---------------

Teemaopinnot (13–18 -vuotiaat):

Kursseja toteutunut 3	Oppilaita 37
-----------------------	--------------

Kesäkurssit 2019

Kesäkurssit 7–12 -vuotiaat:

Kursseja toteutunut 12	Oppilaita 135
------------------------	---------------

Lapsi-vanhempi kurssit

Kursseja toteutunut 3	Oppilaita 57
-----------------------	--------------

6.2 Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulun taiteen perusopetus aikuisille (TPO)

Helsingin Taiteilijaseuran aikuisille taideharrastajille suunnattu taiteen perusopetus on vakiintunut omaksi opetusmuodokseen osana kuvataidekoulun toimintaa. Uudet oppilasryhmät vuosille 2018-2022 valittiin elokuussa 2018. Koulutusohjelman toisen vuoden kursseilla opiskeli vuonna 2019 yhteensä 23 taiteen perusopetuksen aikuisopiskelijaa.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukainen koulutus kestää aikuisryhmissä neljä vuotta ja noudattaa vuodesta toiseen etenevää opetussuunnitelmaa. Opiskelija sitoutuu kolmen lukuvuoden ajan osallistumaan viikoittaiseen opetukseen. Neljäntenä opintovuotena toteutetaan itsenäisesti kuvataiteen näyttelyprojektityö. Aikuisten taiteen perusopetukseen opinnot koostuvat kaikkiaan kymmenestä opintokokonaisuudesta ja niitä täydentävistä vapaavalintaisista kursseista. Opiskelijat valitaan näyttötöiden ja henkilökohtaisen haastattelun perusteella.

Akryyli -ja akvarellimaalauskurssi aikuisille, opettaja Sirkku Ala-Harja. Kuva: Helsingin Taiteilijaseuran Kurssikeskuksen arkisto.

Lukuvuosi koostuu kolmesta opintokokonaisuudesta, joilla kullakin on oma nimike ja oppimisalue kuvataiteessa. Kutakin jaksoa vetää aihealueeseen perehtynyt yksi tai useampi opettaja. Opintokokonaisuudet pyrkivät valottamaan kuvataiteen eri osa-alueita kunkin taiteilijaopettajan ammatillista erityisosaamista ja perehtyneisyyttä hyödyntäen.

Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulu ja kurssikeskus tarjoavat lisäksi aikuisten taiteen perusopetuksen opiskelijoille valinnaisia opintokokonaisuuksia kaikille yhteisten opintojen rinnalla. Valinnaiset opintokokonaisuudet syventävät kaikille yhteisiä lähiopintoja ja orientoivat opiskelijoita oman erityisalueensa ääreen.

Vuonna 2019 kuvataidekoulussa aloitti opintojaan kaksi aikuisten ryhmää, jotka kokoontuvat lukukausittain yhteensä 12 kertaa. Opintoihin sisältyi lähiopetuksen lisäksi itsenäistä työskentelyä sekä opinto-ohjaukset rehtorin kanssa.

Aikuisten kuvataiteen perusopetuksen suunnitteluun nimetty koulutoimikunta käsitteli vuoden aikana opetuskäytäntöjä ja käytännön kurssijärjestelyjä. Koulutoimikunta suoritti myös aikuisten TPO- koulutukseen sovellettavaa Virvatuli-mallin mukaista arviointia.

Kevätlukukausi 2019: Aikuisten kuvataiteen perusopintojen (TPO), 2 ryhmää / 27 oppilasta

Syyslukukausi 2019: Aikuisten kuvataiteen perusopinnot (TPO), 2 ryhmää / 23 oppilasta

6.3 Helsingin Taiteilijaseuran Kurssikeskus

Helsingin Taiteilijaseuran Kurssikeskuksen kurssit on tarkoitettu yli 16-vuotiaille taiteen harrastajille. Kurseja järjestettiin vuonna 2019 öljyväri-, akvarelli-, akryyli- ja temperamaalauksesta. Näiden lisäksi järjestettiin metalligrafiikka-, puupiirros-, japanilainen vesiväripuupiirros-, piirustus-, taideseikkailu- ja mallipiirustuskurssit sekä ihmisen kuva- ja tehokurssi taidekouluihin pyrkiville.

Kurssikeskuksessa toimivat myös kuvanveiston, akvarelli- ja öljymaalauksen mestarikurssit sekä avoin ateljee -työpaja. Mestarikurssien ja avoimen ateljeen osallistujat ovat pitkään kuvataiteita harrastaneita opiskelijoita. Toimintavuonna järjestettiin myös virkistyspäiviä yrityksille ja yhteisöille.

Kesällä 2019 järjestettiin Suomenlinnassa ja Kaapelitehtaalla kesäkurseja seuraavista aiheista: öljyvärimaalaukset, akvarellimaalaus, taidegrafiikka, piirustus, klassinen piirustus, maisemamaalaus, ulkoilmamaalaus öljyväreillä, keramiikka, puupiirros, öljypastelli sekä mallipiirustus.

Kurssikeskuksen oppilasnäyttelyitä järjestettiin mm. Kelloaarekadun Via Kaapeli -näyttelytilassa heinäkuussa, sekä Kaapelitehtaan käytävägalleriassa joulukuussa 2019. Useat kurssikeskuksen aikuisopiskelijat ja -oppilasryhmät järjestivät lisäksi itsenäisesti näyttelyitä eri puolilla pääkaupunkiseutua mm. kirjastoissa, kahviloissa ja paikallisissa gallerioissa.

Kurssikeskuksen kurssien määrä /opiskelijat

Kevätlukukausi 2019:

Kurseja toteutunut 23	Oppilaita 229
-----------------------	---------------

Syyslukukausi 2019:

Kurseja toteutunut 22	Oppilaita 221
-----------------------	---------------

Kesäkurssit 2019:

Kurseja toteutunut 17	Oppilaita 197
-----------------------	---------------

6.4 Uusi yhteistyö Helsingin seudun kesäyliopiston kanssa

Kurssikeskus käynnisti syyslukukaudella 2019 yhteistyössä Helsingin seudun kesäyliopiston kanssa uuden kolmen lukukauden mittaisen Kuvataiteen perusopinnot (25 op) opintokokonaisuuden. Opintokokonaisuus toimii osana Lapin yliopiston avoimen yliopiston koulutusta. Koulutuksen järjestäjänä on Helsingin seudun kesäyliopisto. Opinnot käynnistyivät 16 oppilaan maksimioppilasmäärällä.

7. Hanketoiminta

7.1 Urbaaniluonto Plug in! - Monialaista oppimista puutarhaympäristössä

Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulun käynnistämässä “Urbaaniluonto -Plug In!” -hankkeessa keski-tyttiin Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulun, Uuden tanssin keskus Zodiakin ja Kaarelan alueen peruskoulujen välisen yhteistyön syventämiseen. Hanke tuki ilmiöpohjaisten ja monialaisten opetusmenetelmien kehittämistä Kaarelan peruskouluissa sekä alueellisten toimijoiden välistä yhteistyötä. Hanke oli matalan kynnyksen taidekasvatuskokeilua, oppilaitoksen osaamisen kehittämistä tukevaa toimintaa, monitaiteellisen opetuksen testaamista ja kulttuurisen moninaisuuden huomioivaa opetusta. Hankkeen keskiössä oli poikkitaiteellinen näkökulma peruskoulujen perusopetuksessa ja taiteen perusopetuksessa. Samalla kehitettiin uusia yhteistyömuotoja Malminkartanon peruskoulujen, taiteen perusopetusta antavan kuvataidekoulun ja Uuden tanssin keskus Zodiakin kanssa.

Vuonna 2019 hankkeessa jatkettiin ilmiöpohjaista ja monialaista opetusta yhdessä peruskoulujen kanssa. Toimintamuotoina olivat tanssitaide, viljely sekä kuvataiteen osalta yhteisö-, media- ja ympäristötaide. Malminkartanon ala-asteen ja Apollon yläkoulun alueelle perustetut koulupuutarhat toimivat oppimisympäristöinä kaikille kouluaineille. Puutarhoilla tutustuttiin kaupunkiviljelyn ilmiöihin, tarkasteltiin kaupunkiluontoa, vuodenkiertoa ja kasvuprosesseja sekä ilmaistiin niitä taiteen keinoin. Näin hyödynnettiin eri näkökulmia ja luotiin edellytyksiä oppiainerajat ylittävään yhteisölliseen oppimiseen.

Komivuotisen hankkeen päätteeksi syksyllä 2019 kuvataidekoulu järjesti yhteistyössä Apollon peruskoulun kanssa yhteisötaiteen keinoin toteutetun “Kasvun kausi” -näyttelyn Galleria Katariinassa. Näyttelyn aikana peruskoulujen oppilaat kävivät toteuttamassa näyttelytilaan hankkeen teemojen mukaisia teoksia. Kuvataidekoulu järjesti 25.11.2019 yhdessä Uuden Tanssin keskus Zodiakin kanssa teemaan liittyvän seminaarin, jossa puhujina oli ilmiöpohjaisen opetuksen ja ympäristötaiteen tutkijoita sekä hankkeessa toimineita opettajia.

Plug In! -hankkeen aikana on syntynyt kehityskelpoisia toimintamalleja peruskouluissa tapahtuvalle yhteistyölle. Näitä toimintamalleja kehitetään eteenpäin taidepedagogisista lähtökohdista pysyvää toimintaa silmällä pitäen. Samalla tuetaan peruskoulun uuden opetussuunnitelman mukaisia oppimispolkuja. Projektin eri osa-alueiden annetaan elää opettajien, oppilaiden ja taiteilijoiden välisen vuoropuhelun mukaan.

7.2 HAA Europe

Vuonna 2019 valmisteltiin HAA Europe (Helsinki Artists’ Association Europe) -hanke, jolle Helsingin kaupunki myönsi kolmivuotisen rahoituksen loppuvuodesta 2019. Hankkeessa edistetään kuvataidealan toimijoiden toiminta- ja työllistymismahdollisuuksia sekä liikkuvuutta ja kansainvälistä yhteistyötä pitkäjänteisesti rakentamalla kestävä, vähähiilisyttä edistävä toimintamalli helsinkiläisen taiteen kansainvälisille toimintoille. Toimintamalli mahdollistaa kuvataiteen kestävästi -vienti-, vaihto- ja välittäjätoiminnan sekä kestävien taidepalvelujen tarjoamisen kansainvälisille ja kotimaisille matkailijoille. Hanke toteutetaan vuosina 2020-2022.

HAA Europe -hankkeessa yhdistyvät kestävä elämä, hiilineutraalit ratkaisut, kumppanuuksien rakentaminen, verkostoituminen, tietotaidon jakaminen, monitieteisyys/-taiteisuus, taiteen välittäjätoiminta ja taiteilijoiden liikkuvuus. HAA Europe on myös suomalaisen taidealan tietotaidon vientihanke. Hankkeen kautta Helsingin Taiteilijaseura vastaa toimintaympäristön muutokseen, edistää kestäviä ja vähähiilisiä tapoja työskennellä kuvataiteen kentällä ja osallistuu omalta osaltaan ilmastotalkoisiin.

Nykytaiteen kentällä kansainvälinen toiminta on merkityksellistä ja useille Helsingin taiteilijaseuran yksittäisille jäsenille arkipäivää. Helsingin Taiteilijaseura ei kuitenkaan ole aiemmin tehnyt pitkäjänteisesti kansainvälistä toimintaa. Tässä hankkeessa suunnitellaan ja pilotoidaan Helsingin taiteilijaseuran kestävä kansainvälisten toimintojen malli, jossa pohditaan miten seura voi olla tukemassa kestävää ja vähähiilisyyspyrkivää ammattitaiteilijoiden kansainvälistymistä ja millaisia kansainvälisiä sisältöprojekteja se voi itse tuottaa. Pilotointivaiheessa toiminta kohdistetaan Eurooppaan. Toimintamalli on jalkautettavissa jatkossa myös muille kohdealueille.

HAA Europe -hankkeen toimet jakautuvat kolmeen työpakettiin:

TP1. Kestävän toimintamallin rakentaminen helsinkiläisen kuvataiteen kansainvälisille toiminnoille

TP2. Kuvataiteen kestävä vienti-, vaihto- ja välittäjätoiminta

TP3. Kestävien taidepalvelujen kehittäminen kansainvälisille ja kotimaisille matkailijoille

HAA Europe -hankkeen toteuttajana toimii Helsingin Taiteilijaseura. Pääyhteistyökumppaneita ovat Arts Territory ja Julie's Bicycle Lontoosta, WRO Art Centre/WRO Media Art Biennale Wrocławista Puolasta sekä Frame Finland. Muita mahdollisia yhteistyökumppaneita ovat Suomenlinnan hoitokunta, Suomenlinnan Panimo, Visit Finland, HIAP Helsinki International Artists Programme, Suomen Lontoon instituutti ja Suomen Rooman-instituutti.

8. Viestintä

Helsingin Taiteilijaseuran visuaalinen ilme, nettisivut ja markkinointimateriaalit uudistuvat vuonna 2020. Vuonna 2019 valittiin Mainostoimisto Höyry tekemään tätä visuaalista uudistusta. Lisäksi vuonna 2020 Helsingin Taiteilijaseuralle luodaan viestintäsuunnitelma, joka linjaa seuran viestinnän periaatteita.

Sisäisen tiedottamisen tarkoituksena on varmistaa tehokas tiedonkulku organisaation sisäisten kohderyhmien kesken (hallituksen jäsenet, henkilöstö, jäsenet). Sisäisen tiedottamisen tavoitteena on varmistaa, että kaikki seuran toimintojen toteuttamisessa mukana olevat henkilöt ovat tietoisia siitä, mitä organisaatiossa kulloinkin tapahtuu. Tärkeimmät sisäisen tiedotuksen keinot ja kanavat ovat henkilökohtaiset tapaamiset sekä yhteydenpito puhelimitse ja sähköpostitse. Tapahtumista tiedotetaan lisäksi erilaisissa palavereissa ja tapaamisissa. Hallitukselle sekä rahoittajille olennaista tietoa viestitään raporttien ja kokousten avulla. Jäsenille päätiedotuskanavat jäsenkirjeiden lisäksi ovat vuosikokoukset, nettisivut ja sosiaalisen median kanavat (Facebook ja Instagram).

Ulkoisen tiedottamisen tavoitteena on varmistaa Helsingin Taiteilijaseuran ja sen tuottamien toimintojen ja tapahtumien näkyvyys paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla erityisesti taidealan ammattilaisten ja paikallisen yleisön keskuudessa. Ammattimaisesti tuotetut toiminnot itsessään markkinoivat ja luovat positiivista mielikuvaa organisaatiosta. Tiedotuksen avulla vahvistetaan verkostomaista yhteistyötä. Helsingin Taiteilijaseurasta ja sen toiminnoista sekä toiminnan tuloksista tiedotetaan kohderyhmien tarpeiden mukaisessa laajuudessa nettisivuilla, paikallisessa mediassa, sosiaalisessa mediassa, jäsenkirjeissä, yhteistyötapaamisissa, seminaareissa sekä muiden tapaamisten kautta. Rahoittajien tarpeisiin vastataan asiakohtaisella raportoinnilla. Helsingin Taiteilijaseurassa on käytössä Gruppo-asiakkuuksienhallintajärjestelmän, jossa on tällä hetkellä yli 11 400 kontaktia. Kontaktit on luokiteltu ja niitä päivitetään aktiivisesti. Grupon kautta tavoitetaan helposti halutut kohde-ryhmät suorapostituksilla.

Helsingin Taiteilijaseuran päämarkkinointi- ja viestintäkanavia ovat nettisivut ja sosiaalisen median kanavat (Facebook ja Instagram). Markkinoinnissa ja tiedotuksessa hyödynnetään omia ja yhteistyökumppaneiden jo olemassa olevia verkostoja. Helsingin Taiteilijaseura osallistuu aktiivisesti myös

taide- ja kulttuurialan tapahtumiin ja julkiseen keskusteluun. Lehdistösuhteita ylläpidetään ja vahvistetaan jatkuvasti. Tarvittaessa lähetetään lehdistötiedotteita ja järjestetään lehdistötilaisuuksia keskeisistä tapahtumista ja tilaisuuksista.

9. Julkaisutoiminta

Helsingin Taiteilijaseuran julkaisutoimintaa ovat kurssiesitteet, Galleriaopas ja Näyttelykalenteri. Kaksi kertaa vuodessa ilmestyvää Galleriaopasta jaettiin yleisölle ilmoittajien toimipaikoissa, hotelleissa, kirjastoissa, kulttuuritaloissa, matkailutoimistoissa, museoissa ja gallerioissa. Seuran omista näyttelyistä tiedotettiin ja niitä markkinoitiin vuonna 2019 sähköisellä Näyttelykalenterilla, joka kokosi yhteen kaikki seuran vuoden aikana järjestämät noin 60 näyttelyä. Sähköinen esite ilmestyi kaksi kertaa vuodessa ja se oli luettavissa sekä luettavissa seuran kotisivuilta. Koulun kurssitarjonnasta julkaistiin kolme esitettä. Taidelainaamolla oli käytössä painettu kolmikielinen esite.

10. Yhteistyö ja verkostoissa toimiminen

Verkostoissa toimiminen ja jo olemassa olevien verkostojen vahvistaminen on yksi Helsingin Taiteilijaseuran toiminnan kulmakiviä. Vuonna 2019 olemassa olevaa yhteistyötä yritysten, taidemuseoiden, gallerioiden, oppilaitosten, kunnallisten kulttuuripalveluiden, kolmannen sektorin ja luovan alan toimijoiden kanssa kehitettiin edelleen. Lisäksi pyrittiin solmimaan uusia paikallisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä kumppanuuksia.

Toimintakauden 2019 yhteistyö painottui seuraaviin osioihin:

1. kansainvälisten toimintojen kehittäminen
2. kahdenvälisten partneritoimintojen kehittäminen
3. asiantuntijaverkostojen tuki sekä partnerit
4. taidealan verkostojen tapaamiset
5. muut verkostotapaamiset/-tapahtumat

10.1 Yhteistyökumppanit

Apollon yhteiskoulu
ArsHäme ry
Art Fair Suomi
Art goes kapakka –tuotanto, Pluto Finland
Galleria G/Suomen Taidegraafikot
Galleria Hippolyte/Suomen Valokuvataiteilijoiden liitto
Galleria Sculptor/Suomen Kuvanveistäjäliitto
Espoon kuvataiteilijat
Helsingin juhlaviikot
Helsingin kaupunginkirjasto
Helsingin kaupunki
Helsingin seudun Kesäyliopisto
Kaapelitalo Oy
Kanneltalo

Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry
Keskustakirjasto Oodi
Kuvasto ry
Lahden taiteilijaseura
Malmitalo
Muu ry
Ornamo ry
Pekka Halosen Akatemia
RikArt-taiteilijakirjakokoelma
Rikhardinkadun kirjasto
SARV – Suomen arvostelijain liitto
Suomen taiteilijaseura
Suomen Pohjoismainen Taideliitto
Suomenlinnan hoitokunta
Taidekoulu MAA

Taiteen edistämiskeskus
Tampereen taiteilijaseura
Tm-galleria/Taidemaalari liitto
Uuden tanssin keskus Zodiak

Vantaan taiteilijaseura
Väestöliitto ry
Yhteismaa ry

10.2 YritysyhteistyökumppaniFrimodig-Kehys Oy

GLO Hotel Art
Gruppo
Hannun Tasapaino Oy
Helppari Oy
Ilona IT
Kerasil Oy
Lääkäriasema Aava

Sokos Hotel Torni
Taide-lehti
TechSoup/Allianssi ry
Microsoft
Septaria Oy
Tilitoimisto Rantalainen

10.3 Ammatilliset verkostot

Suomen Kuvataidejärjestöjen liitto (SKJL)

Suomen Kuvataidejärjestöjen Liitto on valtakunnallinen kuvataidejärjestöjen katto-organisaatio, johon kuuluu 53 jäsenyhdistystä. Liitto tukee kuvataiteen monimuotoisuutta ja alueellista vaikuttavuutta koko maan kattavan jäsenjärjestöjensä verkoston avulla. Suomen Kuvataidejärjestöjen Liitto ylläpitää myös jäseniensä taidelainaamoista koostuvaa taidelainaamoverkosta, jonka tavoitteena on kehittää taidelainamoiden toimintaedellytyksiä sekä lisätä lainaamokonseptin tunnettavuutta. Helsingin Taiteilijaseura on Suomen Kuvataidejärjestöjen liiton jäsen.

Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto

Valtakunnalliseen Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liittoon kuuluu 63 jäsentä, jotka antavat taiteen perusopetusta kuvataiteessa, käsityössä, arkkitehtuurissa ja mediataiteissa sekä tarjoavat harrastustoimintaa lasten, nuorten ja aikuisten vapaa-aikaan. Kuvataidekoulujen liitto tukee jäseniään tiedotus- ja viestintätoiminnalla, edistämällä niiden toimintaedellytyksiä ja kehittämällä taidepedagogiikkaa. Kuvataidekoulujen liitto on jäsen Taiteen perusopetusliitossa, eurooppalaisten taidekoulujen ja taidekouluja edustavien järjestöjen yhteistyöverkosto Arts4all:ssa ja UNESCO:n alaisessa taidekasvatuksen ja sen tutkimuksen International Society for Education through Art:ssa (InSEA). Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulu on Kuvataidekoulujen liiton jäsen ja rehtori Matti Uusikylä edusti taiteilijaseuraa Kuvataidekoulujen liiton yleiskokouksissa ja koulutuspäivissä.

Galleristit ry

Näyttelyvastaava Hannele Nyman on galleristijäsen Galleristit ry:ssä ja toimii hallituksessa varapuheenjohtajana. Galleristit ry - Galleristerna rf on valtakunnallinen taidegallerioiden yhdistys, jolla on tarkat eettiset ja toiminnalliset säännöt. Galleristit ry on Euroopan taidegalleriayhdistysten liiton F.E.A.G.A:n (The Federation of European Art Gallery Association) jäsen.

ICOM

Näyttelyvastaava Hannele Nymanin kautta Helsingin Taiteilijaseura on jäsen Unescon alaisessa ICOM (International Council of Museums) järjestössä.

TANDEM Network

Toiminnanjohtaja Merja Briñón osallistui vuosina 2013-14 TANDEM Turkey - European Union -hankkeeseen. Kaikki TANDEM-projekteihin osallistuneet henkilöt muodostavat TANDEM Networkin. Verkoston tavoitteena on verkottaa eurooppalaisia ja Euroopan lähialueiden taidemanagereja.

Oracle Network

Toiminnanjohtaja Merja Briñón osallistui European Diploma in Cultural Project Management -koulutuksen vuosina 2014-15. Koulutukseen osallistuneet muodostavat Oracle-verkoston, johon myös Helsingin Taiteilijaseura kuuluu Briñónin verkostojen kautta.

Global Cultural Leadership Network

Global Cultural Leadership Programme oli pilottiohjelma, joka verkotti ensimmäistä kertaa kulttuuri-managereja eri maanosista. Mukana ohjelman ensimmäisellä pilottikierröksellä vuonna 2016 olivat Euroopan Unionin strategiset kumppanuusmaat: USA, Venäjä, Etelä-Afrikka, Etelä-Korea, Japani, Intia, Brasilia, Kanada, Kiina ja Meksiko, joista kustakin mukaan valittiin kolme osallistujaa. Euroopan maista mukaan valittiin mukaan 10 kulttuurimanageria. Toiminnanjohtaja Merja Briñón valittiin yhdeksi eurooppalaiseksi osallistujaksi Global Cultural Leadership Programmeen lähes tuhannen hakijan joukosta. Ohjelmaan osallistuneet kulttuurimanagerit organisaatioineen muodostavat uuden globaalin taidemanagerien verkoston Global Cultural Leadership Networkin joka kasvaa vuosi vuodelta. Briñón osallistui myös neljänteen Global Cultural Leadership Programmeen Brysselissä vuonna 2019.

10.4 Tukijat

Helsingin kaupunki
Taiteen edistämiskeskus

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kansan Sivistystyön Liitto

11. Hallinto

Seuran asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä seitsemän jäsentä. Hallitus kokoontuu noin kerran kuukaudessa käsittelemään ajankohtaisia asioita ja valmistelemaan yleiskokouksissa käsiteltävät asiat.

Seuran hallitukseen kuuluivat toimikaudella 2019:

Anitta Ruotsalainen, pj
Inka-Maaria Jurvanen, vpj
Ritva Harle, 29.1.2019 saakka
Ilari Kähönen
Riikka Mäkikoskela
Eija Hakkola, 21.8.2019 saakka
Tiia Matikainen
Anna Puhakka
Alex Suomi
Marja-Elina Uusitupa, toukokuusta 2019 lähtien

Hallituksen sihteerinä toimi järjestösihteerinä Petra-Maria Saarinen toukokuuhun 2019 saakka. Toukokuusta eteenpäin hallituksen sihteerinä toimin toiminnanjohtaja Merja Briñón. Kevätkokous pidettiin 17.5. ja syyskokous kahdessa osassa 4.12.2019 ja 15.1.2020 Annatalon auditoriossa.

11.1 Jäsenistö ja jäsenkriteerit

Seuran hallitus valitsi jäseniä kaksi kertaa vuoden aikana. Jäsenkriteereissä pääpaino oli ammattimaisella taiteellisella toiminnalla, koulutuksella ja näyttelytoiminnalla. Jäsenmäärä oli toimintavuoden 2019 lopussa 834 jäsentä.

Vuonna 2019 jäseneksi valittiin: Maaretta Caselius, Jyrki Hirvensalo, Annamaari Hyttinen, Marjo Hyvärinen, Eveliina Hämäläinen, Bara Kachlikova, Päivi Kekäläinen, Mari Kopteff, Elina Lehtoranta, Siina Levo-
noja, Janne Martola, Sara Pathirane, Heikki Portaankorva, Minna Räsänen, Juri Saarikoski, Katja Skinnari, Milla Vaahtera ja Mari Vallemaa, Vera Arjoma, Merja Briñón, Petra Heier, Laura Heinonen, Eric Hieta-
niemi, Anne-Mari Huttunen, Joonas Ijäs, Kaisa Kaanela, Raana Lehtinen, Eeva Louhio, Katariina Mansikka-
niemi, Alekski Matikainen, Ahti Meier, Sirkka Palonen, Marianne Palonen, Niklas J. Rosenberg, Aino Salmi, Sipi Sanna, Aino-Maria Säävälä, Gua Vainio, Iida Valkonen, Heli Vepsäläinen, Joakim Wolff ja Jenni Yppärilä

11.2 Toimikunnat

Seuralla on näyttelytoimikunta, joka valitsi Galleria Katariinan ja Studion sekä Malmitalon gallerian näyt-
teilleasettajat. Toimikunta osallistuu myös kansainvälisen näyttelytoiminnan toteuttamiseen. Toimikun-
taan kuuluu neljä taiteilijajäsentä sekä vuosittain valittava ulkopuolinen jäsen. Seuran syyskokouksen va-
litsemaan Näyttelytoimikuntaan kuuluivat vuonna 2019 Ville Mäkikoskela, Ville Laaksonen, Hanna Uggla ja
Marja-Elina Uusitupa. Toimikunnan äänivaltaisena jäsenenä toimi Helsingin Taiteilijaseuran näyttelyvas-
taava Hannele Nyman. Toimikunta kokoontui vuoden aikana 3 kertaa.

Taidelainaamon ja Galleria Rantakasarmen toimikunta vastasi Galleria Rantakasarmen näyttelyvalinnoista
ja sen taiteilijavetoisen näyttelytoiminnan kehittämistä sekä taidelainaamotoiminnan ideoinnista. Toi-
mikuntaan kuuluivat Juhani von Boehm, Nina Hackman, Anna Puhakka ja Alex Suomi.
Toimikunta kokoontui yhden kerran.

Kuvataidekoulussa ja kurssikeskuksessa toiminnan kehittämistä suunnittelee kussakin oma koulutoimi-
kuntansa. Kuvataidekoulun toimikunta keskittyi lasten ja nuorten kuvataidekoulussa uuden opetussuunni-
telman laatimiseen, sekä virvatulimallin mukaiseen opetuksen itsearviointi- ja kehittämistyöhön. Kurssi-
keskuksen ja aikuisten taiteen perusopetuksen koulutoimikunnat keskittyivät aikuisille suunnatun opetuk-
sen arviointiin, kehittämiseen ja suunnitteluun.

Kuvataidekoulun koulutoimikunta kokoontui lukuvuoden aikana 2 kertaa. Siihen kuuluivat keväällä opet-
tajajäsenet Irina Schuvaloff ja Riikka Wesamaa sekä syksyllä Kirsi Tiittanen ja Satu Kalliokuusi. Koulutoimi-
kuntaan kuuluivat vakituksina jäseninä myös kuvataidekoulun ja kurssikeskuksen vastuuhenkilöt rehtori
Matti Uusikylä ja kurssisihteeri Tom Sjöberg.

11.3 Henkilökunta

Helsingin Taiteilijaseuran toimisto sijaitsi heinäkuuhun saakka Galleria Katariinan yhteydessä. Kesästä
2019 saakka toimisto on sijainnut Kaapelitehtaalla. Seura työllisti vuonna 2019 yhdeksän vakituista työn-
tekijää ja noin neljäkymmentä määräaikaista työntekijää sen neljässä toimipisteessä, joita olivat Galleria
Katariina ja Studio, Rikhardinkadun kirjaston Taidelainaamo, Galleria Rantakasarmi sekä Helsingin Taiteili-
jaseuran Kuvataidekoulu ja Kurssikeskus. Taidekoulun kesäkursseja järjestettiin Kaapelitehtaan lisäksi Suo-
menlinnassa Taidekoulu Maan tiloissa.

Seurassa työskentelivät vuoden 2019 aikana taidelainaamovastaava Eeva Muona, rehtori Matti Uusikylä, näyttelyvastaava Hannele Nyman (11.12. saakka), taidelainaamotyöntekijät Taina Kokkonen (80%) ja Teréz Kovács-Uboh (80%), kurssisihteeri Tom Sjöberg, graafikko/avustaja Niko Mansikka (85%), järjestösihteeri Petra-Maria Saarinen (1.7. alkaen 85%), Daniéla Vainio (30.9. saakka 85%) sekä toiminnanjohtaja Merja Briñón (14.5. alkaen). Lisäksi Plug-In -projektissa työskenteli tuottaja Terhi Pursiainen.

Kuvataidekoulussa ja kurssikeskuksessa on 2019 työskennellyt sivutoimisina tuntiopettajina 27 Helsingin Taiteilijaseuraan kuuluvaa ammattitaiteilijaa. Kuvataidekoulussa toimi kouluavustajana Katariina Kinkki ja Madara Liepa-Pasonen tuntityöntekijänä. Kurssikeskuksen kursseilla työskenteli 10 henkilöä taidemaalaina. Helsingin Taiteilijaseura on työllistänyt toimipisteissään sekä työharjoittelijoita että työllistämisväroin tuettuja työntekijöitä. Lisäksi toimipisteissä on käytetty tilapäisiä työntekijöitä tarpeen niin vaatiessa.

12. Talous ja varainhankinta

Helsingin Taiteilijaseura on yleishyödyllinen yhdistys ja sen talous perustuu omaan varainhankintaan sekä avustuksiin. Helsingin Taiteilijaseura tarvitsee omien toimintaedellytystensä vahvistamisessa ulkopuolista tukea korkeatasoisen näyttely- ja koulutustoiminnan ylläpitämiseksi. Taloudellisia toimintaedellytyksiä parannetaan kehittämällä omaa varainhankintaa ja löytämällä uusia yhteistyö- ja tukimuotoja myös yksityiseltä sektorilta. Kaupungin ja yhteiskunnan tuen määrää pyritään aktiivisesti lisäämään.

Tehokkaampia ja edullisempia työkaluja sekä tapoja toimia kokeillaan ja otetaan käyttöön aktiivisesti. Suurista toiminnan muutoksista johtuen seuran tilikauden tulos oli 29 846,51 € alijäämäinen. Vuonna 2019 varsinaisena tilintarkastajana toimii Risto Ekholm BDO Oy:stä, varajäsenenään tilintarkastusyhteisö BDO Oy. Toiminnantarkastajana toimivat Jari Järnström ja hänen varahenkilönään Heidi Anniina Mattila.

Avustuksia seura sai toimintavuodelle 2019 yhteensä 176 522,64 € jakautuen eri toiminnoille:

- Helsingin kaupungin Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaoston toiminta-avustusta saatiin 78 600€.
- Kansan Sivistystyön Liitto tuki vuonna 2019 kurssikeskuksen opetusta 37922,64 eurolla.
- Taiteen edistämiskeskus myönsi 15 000 € toiminta-avustuksen näyttelytoimintaan.
- Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaosto myönsi 45 000 € kehittämisavustusta kuvataidekoululle taiteen perusopetukseen Urbaaniluonto PLUG in! -hankkeen toteuttamiseen